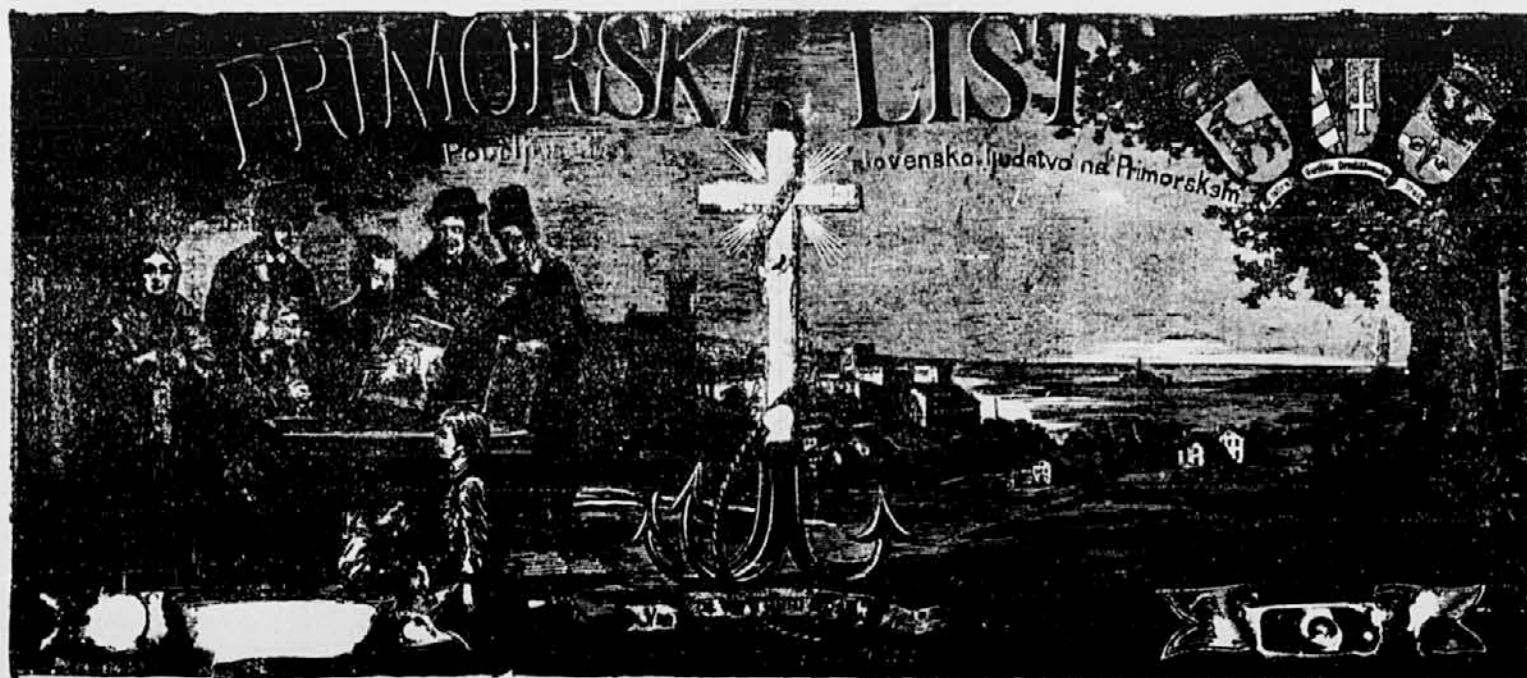

Izhaja vsaki četrtek ob 4. uri popoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1:50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 kron.

Rokopise sprejema „Narodna Tiskarna“ v Gorici, ulica Veturini št. 9.

Naročnino in naznanila sprejema upravnništvo, Gorica, Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunki ulici, na Josip Verdijevem tekalšču nasproti mestnem vrtu, pri Vaclavu Baumgartl v Korenjski ulici in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računajo po petih vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v., dvakrat 12 v., trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: J. Vimpolšek v Gorici.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič) v Gorici.

Učiteljsko vprašanje.

Zelo zanimiv in za naše ljudstvo poučljiv članek je prinesla „Gorica“ št. 32, iz katerega je razvidno, kam pridemo z našim gospodarskim stanjem, ako izročimo vodstvo deželne uprave onim možem, ki bi radi splezali po hrbtih našega ljudstva na krmilo in bi, ko bi to dosegli, pozabili na posestnika in knjeta, in služili le tistim, s čigar agitacijo so prišli na krmilo t. j. liberalim učiteljem. Naši čitatelji naj pazljivo prečitajo ta članek, ki mora odpreti oči tudi najbolj zaslepljenemu agrarnemu liberalcu. To, kar je v članku navedeno, povejte tudi drugim, da se tako razširijo med ljudstvo oni nameni, katere bi hoteli uresničiti liberalno-agrarni poslanci v prilog svojim najgorečnejšim zagovornikom in agitatorjem liberalnim učiteljem.

Članek slove:

To vprašanje je uže lepo vrsto let na dnevnem redu, in ker je samo na sebi velike važnosti ne le za učiteljstvo, marveč za celo deželo, je naravno in umljivo, če mu posvetimo tudi mi ono pozornost, ki mu gre. Žal, da se ne razpravlja šolsko vprašanje po časopisih in shodih glede svojega pravega bistva, glede realnega vspeha in napredka v Šoli, marveč jedino le glede na gmotni stan učiteljstva in njega posledice!

A za politične časopise in politike je ravno ta stran vprašanja tista, kateri morajo obračati svojo posebno pozornost.

Uže pred kakimi desetimi ali dvajsetimi leti se je učiteljstvo navalilo na deželne poslance ter zahtevalo od njih, naj jim dovolijo in priborijo vsaj nekatera zboljšanja manjšega pomena. Jedva so to dosegli, predložili so novozvoljenemu deželnemu zboru nove zahteve, s katerih izpolnitvijo bi bili — tako so vsaj ustno zatrjevali — povsem zadovoljni in bi potem na to stran mirovali. Tudi tem željam učiteljstva se je v polni meri zadostilo, za kar se imajo v prvi vrsti zahvaliti naši stranki, posebno pa g. dr. Gregorčič-u. To ostane neovrgljiva resnica, četudi se nekateri listi s svojimi nasprotnimi trditvami na glavo postavijo.

A novi šolski zakon je jedva zadobil Najvišjo odobritev in stopil v veljavo, predložili so zbornici deželnih poslancev nove zahteve, po njihovem mnenju — malenkostne, v resnici pa take, ki bi obtežile penzijski zalog v malih letih tako, da bi moral dež. zbor naložiti doklade na direktne davke v njih pokritje. V zadnjem zasedanju zahtevali so namreč, naj se zniža službena doba od 40 na 35 let ter naj se všteje stanarina v pokojnino. Deželni zbor, ki se je dal natanko poučiti, kake posledice bi imele te „malenkostne“ za-

hteve na deželne finance, je v zadnjem zasedanju odklonil te prošnje rekoč, naj razpravlja in sklepa o njih novi zbor.

A to ni še vse. Pri zadnjih volitvah so se učitelji previdno, a zato toliko bolj strastno vrgli v volilni boj in pomagali liberalno-agrarni stranki do zmage. Njihov general se je sam po volitvah pobahal: „No, sedaj pa vidijo klerikalci, kaj zamore učiteljstvo“. Ponosni na ta vspeh, povabili so tudi svoje vrstnike s Kranjske v Gorico, kjer so predložili liberalnim in agrarnim poslancem dne 7. septembra 1908 svoj račun v podobi zahteve: „Kot minimalni dohodki za ljudsko učiteljstvo imajo veljati isti dohodki, ki jih imajo pri plači in penziji državni uradniki od XI. do VIII. činovnega reda“, namreč 1900 do 5400 K na leto. To je najmanj, kar zdaj zahtevajo; a v kratkem se razkoračijo najbrže še bolj široko.

Kaj pomeni ta najmanj za našega kmeta, to smo v „Gorici“ uže pojasnili. Ako bi država sprejela polovico stroškov za ljudsko učiteljstvo, bi morali plačevati naši trije slov. šolski okraji še najmanj 150 od sto tne doklade na vse izravne davke le v pokritje učiteljskih prejemkov; v nasprotnem slučaju ako bi država nič ne prevzela pa najmanj 300 od sto.

Take so pa zahteve le slovenskih učiteljev, zahteve italijanskih so skromnejše. Zadnji — vsaj treznejši med njimi — sprevidevajo sami, da dežela ne more prenašati večjega bremena za ljudsko šolstvo, nego je prenaša uže sedaj. Zato pa bi bili zadovoljni, ako bi se šolski zakon spremenil v toliko, da bi šel lahko s polno plačo v pokoj učitelj, ki je dovršil 60. leto svoje starosti in ima najmanj 35 službenih let. Sami priznavajo jasno in javno, da učitelj nastopi lahko svojo službo z 18.—20. letom in bi prišel v pokoj primerno še mlad, namreč s 53. do 55. letom, ako bi se znižala službena doba na 35 let.

A pri tem razpravljanju v Gradšči so si prišli učitelji in učiteljice navskriž. Poslednje zahtevajo jednako pravnost z učitelji, isto plačo in sploh jednake dohodke in pravice, kar jim pa učitelji odrekajo. Razprava je bila jako živahna, in leteli so različni „kapellini“ in drugi moderni lišp učiteljicam na glavo in trpke resnice učiteljem v hrbet. To nas sicer malo briga; pač pa nastane tudi za nas vprašanje, je-li mogoče vstreti željam učiteljc.

No, goriško mesto bi jim lahko vstreglo, kajti mestna uprava ima realno tako majhne stroške z ljudskim

šolstvom, kakor skoro nobeno drugo glavno mesto v Avstriji; ono dobiva za ljudsko šolo več dohodkov nego ima za njo stroškov. Drugače stoje razmere v Furlaniji, kjer posluje mnogo več učiteljc nego učiteljev, in so doklade za šolstvo še precej visoke (menda 52%). To bi pouzročilo temu šolskemu okraju občutnih novih stroškov, ki bi se morali kriti le z dokladami na neposredne davke. Zato smo uverjeni, da ljudski zastopniki iz Furlanije se bodo s finančnih ozirov protivili tej premembi. Za premembo bi govorilo morda to, da mnoge učiteljice imajo pri pouku in vzgoji boljše uspehe nego marsikateri učitelj, a proti premembi zopet to, da ženska, ki se ne lišpa in ne hodi po plesih, potrebuje za stanovanje, hrano in obleko manj nego učitelj, ki ima rodu.

Kar se naših treh slovenskih okrajev tiče, smo prepričani, da govorimo iz dna duše našega ljudstva, ako rečemo: Do tukaj in ne dalje! Na stroške naših kmetov in posestnikov se ne sme dovoliti potom novih postav noben večji izdatek za ljudsko šolstvo, če so zahteve še tako opravičene; kajti nikdo nima dolžnosti sebe in družino ugonobiti, da drug gosposko živi. Naši okraji ne morejo prenašati niti sedanjih stroškov in pojdejo pod zlo, ako bodo okrajni šolski sveti množili ljudske šole in šolske razrede, kakor delajo zadnja leta.

Če hoče vlada učiteljem pomagati, dobro, to naj se podpira; a naše ljudstvo naj se pusti primiru.

To stališče bodo in morajo zavzeti poslanci S. L. S., naj liberalci in agrarci plešejo in kričijo kakor jim drago. — Če so učiteljem delili obljube, naj jim plačajo, pa — iz svojega žepa, ne iz žepa posestnika in kmeta.

Turški sultan odstavljen.

Kar je bilo pričakovati, to se je zgodilo v tork popoldne: Turški sultan Abdul Hamid je odstavljen, a na njegovo mesto postavljen njegov brat Rešad, ki si je nadel ime Mehmed V. Uže v zadnji številki smo poročali, da so bili Mladoturki siti sedanjega sultana. Vedeli so, kako krivično vlada in kako tiransko neusmiljeno je postopal z vsakim, ki ni trobil v njegov rog. Mladoturkov se je zelo bal. In da se jih je bal, kaže tudi to, da je na njih odločen nastop

dovolil ustavo, kateri je bil iz celega srca nasproten, kajti videl je v naprej, da pod ustavnim življenjem ne bo mogoče tako samooblastno prazniti državne blagajne, počenjati stvari, ki ne delajo časti vladarju in da ustavno življenje posveti v temne kote raznih sultanovih mogočev, ki so sesali iz ljudstva kri kolikor so mogli. Bal se je, da pride na dan njegovo zlo početje in da Mladoturki pometejo z vsem, kar je gnjilega na sultanovem dvoru. — Časopisi so pisali, da so uže v soboto mladoturške čete blokirale Carigrad in da so tudi s topovi uže streljali proti Carigradu, kajti sultan in njegovi dvorjani se niso hoteli udati, to toliko manj, ker je imel skoro vse carigrajsko vojaštvo sultan na svoji strani. A mladoturška moč je od dne do dne naraščala, dokler niso mladoturške čete udrle v notranjost Carigrada in po malem boju zasedle vse glavne pozicije mesta in se konečno navalile na Ildiz Kiosk (sultanova palača). Še v petek, ko je sultan Abdul Hamid šel molit v selamluk, ga je množica pozdravljala in mu klicala „Slava!“ V torek pa je ravnoista množica klicala istemu sultanu „Doli z njim!“ Kaka usoda! Sultan tega ni pričakoval.

Vsekako značilno je, kako so se Mladoturki pripravljali na odstranitev sultana. Pravijo, da so Turki starokopitni, a pri tem so se pokazali kakor moderni vitezi. Kdo se ne spominja, kako so vrgli revolucionarji s prestola srbskega kralja Aleksandra in kraljico Drago! Z umorom in zavratnim naskokom. Angleži so kralju Karolu odsekali glavo itd. A Turki so postopali pri tem vse drugače. Parlament je sklenil, naj se sultana odstavi in deputacija poslancev mu je to sporočila. Turki torej niso zahtevali njegove glave, čeravno so Abdul Hamidova dejanja in grozodejstva to zaslužila.

Zanimivo je vedeti tudi, kako se je sultan obnašal, ko so mu zastopniki parlamenta naznanili, da je odstavljen. V torek je prišla deputacija k njemu, in eden odposlancev mu je rekel: „Narod te je odstavlil“. Sultan je bil pri teh besedah preplašen in se bal za svoje življenje, a eden odposlancev mu je dejal: Osmanski narod je velikodušen, ne bo ti storil zalega. Sultan je odgovoril: „Vladal sem 32 let — kolikokrat se življenje obljubi, a se potem človek premisli“, a eden mu je spet odgovoril: „Narod te varuje“. — Koj na to je zadonel 101 strel iz topov, ki so naznanjali premembo na prestolu. Ljudstvo je pozdravljalo novega sultana Rešada in mu prirerjalo ovacije, ko se je popoludne peljal v Stambul. — Sicer novi sultan ne bo imel skoro nobene moči in bo imel le naslov vladarja, kajti vladati bodo pravzaprav Mladoturki. —

Mir se v Carigradu sedaj ne kali. Staroturki so se poskrili in ljudstvo pričakuje mirnih časov.

Sultana so odvedli v Solun. V noči od srede na četrtek in sicer ob 11. uri je prišel k sultanu neki general in mu naznanil, da mora zapustiti palačo in se podati koj v Solun. Sultan se je nekaj časa branil in rekel, naj ga pustijo, da umrje tu, kjer se je rodil. Konečno pa se je vendarle udal in na tihoma so ga odveli na postajo. Spremljalo ga je par častnikov, 16 orožnikov in 10 njegovih žen, ki so se vlaka vstrašile, kajti njim je železnica neznana, ker žive od mladih let v haremu. Okoli 2. ure po polnoči je vlak odšel proti Solunu. Mladoturki so ga spravili v Solun vsled tega, da ne bo mogel več spletkariti proti njim.

Tak je bil torej konec sultanovega vladanja. Odločili mu bodo baje neko palačo, kjer bo preživel zadnje dneve svojega življenja in se spominjal onih dnij, ko je v polni slavi in časti sedel na prestolu ter z železno, neizprosno roko vladal osmanski narod, ki ga je konečno pahnili s prestola zbok svojih grozodejstev in nepoštenega vladanja.

Zadnje vesti pa pravijo, da zbira v Mali Aziji sultanov sin vojsko, ki se bo vojskovala proti Mladoturkom. Čete so razvile zeleno zastavo in pozivaj ljudstvo na sveto vojsko zoper Mladoturke.

Politični pregled.

Državni zbor.

V torek je zopet začel delovati državni zbor. Seja je bila otvorjena okoli 11. ure. Radikalni Čehi so vsprejeli ministerskega predsednika barona Bienertha in ministra za zunanje reči Haerdla, ko sta vstopila v zbornico s „pfuj“-klici. Zbornični predsednik se je v toplih besedah spominjal umrlega poslanca Kafana. Prečitane so bile došle vloge, med njimi tudi dopis ministerstva za notranje reči, tičoč se aretiranja nekaterih socialnih poslancev na Dunaju o priliki nekih demonstracij, ki se je odstopil imunitetnemu odseku in sicer proti volji socialnih demokratov, ki so zahtevali, da se ta dopis izroči ustavnemu odseku. Pri ti priliki so tudi socialni demokratje zagrozili ministru Haerdlu. Seja je bila nato za nekaj časa prekinjena in ob 1. uri popoldne zopet otvorjena. Prvi je dobil besedo ministerski predsednik baron Bienerth, ki je imel daljši govor o zunanjem in notranjem političnem položaju. Rekel je, da je bosansko vprašanje rešeno in da se je posrečilo ohraniti mir, na čemur se je zahvaliti miroljubnosti vladarjevi. Povzdigoval je nato na vse pretege odločno in dosledno postopanje ministra za zunanje zadeve barona Aerenthala v tem vprašanju. Pohvalil je Nemčijo, ki je trdno stala ob strani Avstrije ter povdarjal moč in izurjenost naše in nemške armade, ki je imponirala celi Evropi ter doprinesla dokaz, da je zveza, v kateri se nahaja dosedaj naša država najboljše jamstvo za nadaljno ohranitev miru. Dogodki v Turčiji ne dajejo nobenega povoda za umeševanje naše države in je le želja naša, da se Turčija modernizira ter se ojači kot samostojna država. Ministerski predsednik je nato rekel, da Avstrija ne goji do Srbije in Črnogore nikake mržnje, pač pa simpatije ter izrazil nado, da se trgovinska pogodba s Srbijo kmalu ugodno reši četudi ne brez vsakih žrtev za našo državo, koje žrtve nam bodo pa veliko manj škodile, nego nam bi škodovala vojska. Nato je ministerski predsednik konstatiral patrijotizem avstrijskih narodov, ki se je pokazal v najlepši luči v zadnjih kritičnih časih. Državna potreba je, da se v naši državi vgladijo jezikovna nasprotstva. Da je to mogoče, dokazala je sprava med Hrvati

in Italijani v Dalmaciji. Zakaj bi se tudi na Češkem ne dosegla taka sprava. Govornik je zavračal očitaje, češ, da je vlada nasprotna Čehom. Ministerski predsednik je omenjal važno vprašanje zavarovanja za starost in onemoglost kakor tudi zboljšanje gmotnega stanja deželnih financ in obžaluje, da pogajanja o bančnem vprašanju niso doslej dovedla do nikakega rezultata.

Konečno izjavi govornik, da so zadnji dogodki dokazali, da je naša monarhija evropska potreba in da je potrebna za vzdrževanje evropskega ravnotežja. V zadnjih 6 mesecih smo vrgli prvi od sebe vso malodušnost. Vlogo države, ki se trudi za cilje drugih, mi odločno odklanjamo. Videli smo, kako malenkostne so notranje težkoče, kadar zadoni klic po branitvi skupnih interesov države. Videli smo, s kako sigurnostjo je delal naš izborni vojaški aparat in s kako občudovanja vrednim samozatajevanjem je ljudstvo prevzelo nase težko breme vojnih priprav. Vzvišeni nauk iz te internacionalne krize je, da naša monarhija živi! Zbornica je razpravljala potem maloruski nujni predlog za razdelitev gališkega deželnega ministerstva. V razpravo je posegel tudi ministerski predsednik, ki se je izjavil proti predlogu, ki bi bil le v stanu motiti prijateljsko razmerje med obema gališkima plemenoma. Seja je bila nato zaključena.

V včerajšnji seji je finančni minister Bilinski utemeljeval svoje predloge o uredbi davka za pivo, o zvišanju davka na žganje in o saniranju državnih financ. Potem je zbornica nadaljevala in končala razpravo o nujnem predlogu rusinskih poslancev glede odprave ministra rojaka za Poljsko oziroma glede deljenja tega ministerstva za Poljake in Rusine posebej. Predlog je bil odklonjen. Prihodnja seja jutri.

Domače in razne vesti.

Občni zbor „Slovenskega slo-tišča“ bo v četrtek dne 13. maja ob 11. uri predpoludne v prostorih gostilne „Central“. Dnevni red: 1. Potrditev računov. 2. Volitev novega odbora. 3. Slučajnosti. Po pravilih (§ 7) imajo ustanovniki in podpiratelji, ki darujejo zavodu najmanj 10 K vsako leto, pravičo udeleževati se rednih in izrednih občnih zborov in pri njih glasovati.

Tridnevnic v cerkvi sv. Ignacija v Gorici. — Danes v četrtek dne 29. t. m., v petek dne 30. t. m. in v soboto dne 1. maja bodo v cerkvi sv. Ignacija misijonski govori za slovensko delavstvo in sicer ob 5. uri zjutraj in ob 7. in pol zvečer. Govoril bo P. Klement s sv. Gore pri Gorici, ki se je pravkar vrnil z Westfalskega, kjer je imel sv. misijon za slovenske delavce, ki se nahajajo v tamošnjih rudnikih in tvornicah.

Te tri dni se bo brala v cerkvi sv. Ignacija po ena sv. maša za umrle ude „Slovenskega katol. delavskega društva“ in društva „Skalnica“.

V nedeljo dne 2. t. m. bo ob 3. in pol zjutraj sv. maša in potem skupno sv. obhajilo. Ob 4. in pol procesija na sv. Goro. Na sv. Gori bo imel okoli 9. ure govor č. g. župnik Rojec. Po govoru bo sv. maša in potem litanije s sv. blagoslovom.

Glede sv. odpustkov veljajo določbe rimskega papeža Leona XIII. Po teh določbah dobe popolni odpustek enkrat v letu vsi verni, kadarkoli obiščejo sv. Goro, prejmejo sv. sakramente in molijo po namenu sv. Očeta za sv. katol. cerkev, in odpustek 200 dni, kadarkoli le obiščejo v milosti Božji svetogorsko cerkev.

V cerkvi sv. Ignacija in na sv. Gori bo preskrbljeno v soboto zvečer in v nedeljo za zadostno število spovednikov. Kdor ni še zadostil cerkveni

zapovedi glede velikonočnega obhajila, naj opravi sedaj!

Papežev blagoslov bo podelil preč. g. P. Klement po dokončani tridnevnic v cerkvi sv. Ignacija in sicer po zadnjem govoru v soboto ob 7. in pol zvečer. S tem dobe popolni odpustek vsi, ki prejmejo sv. sakramente in molijo po namenu sv. katol. cerkve. Tudi prevzvišeni knezo-nadškof je podelil svoj višjepastirski blagoslov vsem, ki se udeležijo te tridnevnic in procesije na sv. Goro.

Izvid ces. kr. kmetijsko-kemičnega poskušališča v Gorici o modri galici, ki jo ima v zalogi „Goriška zveza“, se glasi: „Spričevalo štv. zap. 40. štv. 7570. Podpisano vodstvo potrjuje, da ima vzorec bakrenega vitrijola, ki ga je poslala dne 9. t. m. Goriška zveza gospodarskih zadrug in društev v Gorici, po kemični preiskavi, sledečo sestavo: Železa 0.04%, kar odgovarja vsebini 0.20% čistega kristalizovanega železnega vitrijola; bakra 25.29%, kar odgovarja vsebini 99.50% kemično čistega kristaliziranega bakrenega sulfata. Na podlagi teh podatkov se izreka, da je preiskani vzorec bakrenega vitrijola **jako dober**. V Gorici, dne 12. prosinca 1909. Vodstvo c. kr. kmetijsko kemičnega poskušališča. L. S. I. Bolle l. r.

Vozni red. — S 1. majem nastopi na državnih železnicah kakor tudi na južni in sploh drugih železnicah v veljavo poletni vozni red. Na progi državnih železnic so spremembe še precejšnje. Vozila bodeta namreč od 1. maja naprej tudi dva nova vlaka na progi Jesenice-Trst in sicer št. 501 in 502, ki bodeta imela poseben pomen za zvezo med Berlinom in Trstom in ko se odpre črta čez Ture za zvezo med Trstom in Monakovem. Vlak št. 501 bode odhajal z Jesenic ob 5.29 zj. in bo prihajal v Trst ob 8.44 zj. — Vlak št. 502 bo odhajal iz Trsta ob 8.45 pop. in bo prihajal na Jesenice ob 12.14 ponoči. — Sicer pa dobe naši naročniki prihodnji četrtek kot prilogo našega lista natančen vozni red po raznih železničnih črtah, katerega priredi v ta namen v imenu „Krojaške zadruge“ g. Teodor Hribar.

Slabo jo je skupil. — V neki vasi v Furlaniji je zalotil neki brezsrčen čovek mačko v hiši, ki je grizla meso. To ga je tako razjezilo, da je mačko ulovil, jo polil s petrolejem in zažgal. Mačka vsa v plamem je tekla na senik in hkratu je bil senik v plamenu, ki je do tal pogorel. Mačka pa je za par dni vsled opeklin poginila.

Mestne novice.

V soboto po noči ob 3. in pol uri je umrla v Gorici v ulici Ascoli št. 16 po daljši bolezni, prevedena s sv. sakramenti za umirajočo v starosti 56 let, gospa Katarina Vuga roj. Bratuš, mati preč. g. kurata podgorskega Cirila Vuge. Blaga pokojnica bila je skrbna mati, prava krščanska žena in zavedna Slovenka. Pogreb je bil v nedeljo popoldne ob mnogoštevilni udeležbi. Žalujoči rodbini naše iskreno sožalje, blagi pokojnici pa svetila večna luč!

Umrl je v soboto po noči v Gorici namestništveni podpredsednik v pokoju Alojzij vitez Bosizio pl. Thurnberg Jungenegg v 73. letu svoje dobe. Pokojnik je služboval najzadnje in sicer od 1888 pa do 1901 v Gorici kot voditelj c. kr. okrajnega glavarstva. Sam na sebi dober človek je vendar prepustil svojim podrejenim uradnikom, da so zlasti o priliki državnoborskih volitev l. 1897 marsikaj počenjali, kar je bilo krivično za goriške Slovence. N. p. v m!

Iz goriške okolice.

Vabilo k prvi veselici, katero priredi lijaški pevski zbor s prijaznim sodelovanjem „K. s. i. d. v. Kronbergu“ dne 2. maja, na dvorišču gostilničarja g. J. Čubeja na Lijaku ob 4½ uri pop. Vspored: 1. D. Jenko: „Lipa“, poje domači pevski zbor; 2. Pozdrav; 3. V. Vodopivec: „Vesela družba“, udarja tam. zbor K. s. i. d. Kronberg; 4. I. pl. Zajec: „Davorija“, poje mož. zbor K. s. i. d. Kronberg; 5. Šaljivi prizor: „Pri fotografu“; 6. V. Vodopivec: „Čvrsti koraki“, poje mož. zbor K. s. i. d. Kronberg; 7. I. pl. Zajec: „Poputnica Nikole Juričiča“, poje domači zbor; 8. A. Cohnbey: „Oceana“, udarja tamb. zbor K. s. i. d. Kronberg; 9. F. S. Vilhar: „Slovenac i Hrvat“, skupni nastop; 10. Šaloigra: „Krčmar pri zvitem rogu“; 11. Šaljivo srečkanje. Po veselici prosta zabava. Vstopnina 40 h, Sedeži: I. vrsta 60 h, II. vrsta 40 h, III. vrsta 20 h. Srečke po 20 h. V slučaju slabega vremena se bo vršila veselica nedeljo pozneje. K obilni udeležbi vljudno vabi Pevski zbor.

Vabilo k prvi veselici, katero priredi „Marijina družba“ v Grgarju v nedeljo dne 2. maja 1909 ob 3. in pol popoldne na vrtu domačega župnišča. Spored: 1. Anton Kosi: „Slovenka sem“, dvoglasen ženski zbor. 2. Pozdrav. 3. Anton Kosi: „Venček slovenskih narodnih pesmi“, troglasen ženski zbor. 4. Vinko Vodopivec: „Na Skalnici“ ali „Začetek božje poti na sv. Gori“. Dve sliki. 5. Anton Kosi: „Želja“, troglasen zbor. 6. Deklamacija: „Otrok Marijin pred nebeskimi vrati“. 7. „Najdena liči“, prosto po nemškem J. Štrukelj. Igrokaz v treh dejanjih. 8. Dr. G. Ipavec: „Predica“, prizor s petjem. Sedeži prve vrste 1 K, druge vrste 70 vin., stojišča 40 vin. — V slučaju slabega vremena se veselica vrši prihodnjo nedeljo. — K obilni vdeležbi vljudno vabi „Marijina družba“.

g V Podgori se je imel vršiti minulo nedeljo, kakor smo naznanili, javen shod, katerega so sklicali tamošnji krščanski socialni delavci. A uže naprej se je vedelo, da se ne bo moglo javno zborovati, kajti socialni demokratje so se pripravljali, da tudi brez nobenega povoda shod onemogočijo, kar so tudi storili. Podali so se v ospredje dvorane, na čelu jim dr. Tuma, ki so kakih 20 minut mirno poslušali dr. Kreka, ki je popolnoma stvarno govoril o delavskem starostnem zavarovanju. Ker niso mogli socialni demokratje najti na Krekovem govoru nič kaj takega, ob čemur bi se lahko spodtaknili, se je vzdignil njih vodja dr. Tuma, ki je sedel v ospredju in zapustil dvorano. Ko so videli rdeči sodrugi dr. Tuma, da zapušča dvorano, so jeli še oni odhajati, in med splošnim vriščem in vpitjem, katero so povzročili navzoči liberalci so se odstranili. Povoda niso imeli nobenega za vprizorjeno demonstracijo, a so to storili vsled tega, ker so videli, da se je dr. Tuma odstranil, in to jim je bil migljej shod onemogočiti, kar se jim je tudi posrečilo. Vsi pa se niso odstranili, ostalo jih je v dvorani še nekaj, ki so z žvižganjem in kričanjem preprečili nadaljno zborovanje. Nato so imeli krščanski socialci zaupen shod, enako tudi socialni demokratje. — Pametni možje so obsojali nelep nastop socialcev, posebno ker niso imeli nobenega povoda za demonstracijo. Pustiti govoriti so imeli govornika, in ako bi govoril kaj takega, kar bi jim ne bilo po godu, govornika stvarno pobiti. Tukaj se je pokazalo, koliko je socialcem v družbi z liberalci mari dobra stvar. — Čemu demonstrirati proti onim, ki dobro stvar zagovarjajo in resnico? Ali tem ljudem ne gre za drugo, nego za njih lastne osebe in za njih lastne žepe. Le žalostno je, da je naše ljudstvo še tako nerazsodno, da jim gre na

limanice, mesto da bi poslušalo može, ki mu dobro hočejo.

g **V Dornbergu** bo imelo „Slov. kat. izobraževalno društvo“ dne 2. maja ob 3. popoldne v občinski dvorani predavanje. Predaval bo g. dr. Anton Breclj iz Gorice o pojavih raznih boleznih in prvi pomoči ter o marsičem drugem potrebnem. K zanimivemu predavanju so vladno vabljeni vsi člani in članice društva. O d b o r.

g **Kat. sl. izobr. društvo v Solkanu** naznanja, da ne bo predavanja prih. nedeljo vsled nepričakovanih zadržkov, marveč v nedeljo 9. maja.

g **Vabilo** VI. rednemu občnemu zboru „Del. podpornega društva“ na Lokvah, ki bo na društveni praznik, dne 2. maja 1909 ob 3. popoldne v uradnici (župnišču.) Dnevni red: 1. Volitev 3 pregledovalcev računa za l. 1908. 2. Odborovo poročilo. 3. Sklepanje o tem poročilu. 4. Razni predlogi glede udnine, podpore itd. 5. Volitev novega odbora (7 odb. in 3 nam.) Lokve, dne 22. aprila 1909.

Tajnik: Predsednik:
Fr. Kolenc. A. Plesničar.

g **V Rupi** se je vršila v nedeljo veselica tamošnjega na novo ustanovljenega izobraževalnega društva „Danica“ ob lepi udeležbi občinstva. Nastopili so mirenški, števerjanski in goriški telovadci, katerih vseh je bilo do 60. Proste vaje s spremljevanjem godbe so lepo izvršili, enako je skupina telovadcev na drogu in bradlji pokazala svojo zmožnost. Po telovadbi se je pričel izvajati vspored, ki se je izvršil v splošno zadovoljnost.

Iz ajdovskega okraja.

a **V Dobravljah** je bil v nedeljo 25. t. m. shod takoimenovane kmetijske stranke. Pokazalo se je na tem shodu, da je ta kmetijska stranka, stranka tistih domišljavih kmetov, ki se pustijo za nos voditi od liberalnih gospodov in učiteljev. Skoraj polovica udeležencev so bili somišljeniki Slov. Lj. Str. Predsednik je bil domačin Breščak. Govoril je dr. Medvešček menda dr. Frankov koncipist o starostnem zavarovanju, ki je kakor se spodobi liberalcu, slikal predlogo za popolnoma nevsprejemljivo; vrtojbenski Mrmolja je govoril o vinski krizi in priporočal zadružništvo kot podlago rešitve. V istem smislu je govoril tudi učitelj Mrmolja. Pozabil pa je povedati, da so prijatelji kmeta ne na Ogorskem, ampak v Dobravljah in na Brjah še nedavno fabricirali vino. Rad bi bil govoril tudi Vrčon, prijatelj kmetov, pa le tistih, ki hodijo k njemu v botego po blago za denar in modrost zastonj; pa poznalo se mu je, da je revež bolan, ker mu sili kri v glavo, ker se je prenajedel klerikalcev. Tudi predsednik je govoril za prostovoljno zavarovanje.

Tudi vrtojbenski Mrmolja je spoznal, da je na shodu veliko tacih kmetov, ki se ne pustijo imeti za norca od liberalnih in socijalnodemokratskih komedijantov, in je povedal, da tudi on ne nasprotuje predlogi, le spremeniti je treba razne neugodnosti.

Naši somišljeniki so ugovarjali hinaravskim izvajanjem kmetijskih zapeljivcev. Shod je sprejel resolucijo, naj bodo kmetje prosti, da se zavaruje kdor hoče. To se pravi po domače, mi svobodomiselnji agrarci, ki imamo kaj cvenka v žepu, ne potrebujemo starostnega zavarovanja; mi pa, ki nič nimamo ampak vse proti zapijemo, ne maramo za zavarovanje, ker bo že „komun“ nas redil; sploh naj nas pišejo v uho vse socijalne postave, ki skrbijo za splošni blagor in za prihodnost, mi hočemo le take postave, ki bodo polnile le naša usta in naše žepce.

Iz kanalskega okraja.

kl **Iz Avč.** — Naše mlado, a vrlo „Kat. slov. izobraževalno društvo“ je priredilo dne 18. aprila t. l. svojo prvo veselico, ki se je vrlo obnesla. Udeležba je bila od vseh strani nepričakovano obilna. Zastopana so bila razna bratska društva: iz Deskel, od Sv. Lucije, iz Poljubinja, iz Podbrda, iz Podmelca pa je prišel celi pevski zbor, pod vodstvom č. g. kaplana. Veselice se je udeležilo tudi precej duhovnikov, za kar se jim društvo iskreno zahvaljuje. Pevski zbor je izvajal pod vodstvom pevovodje g. Fr. Kovačič vse točke prav dovršeno, tako, da gre njemu in vrlemu zboru vsa čast, posebno če se pomisli, da sestoji samo iz mladih moči. — Pa tudi igralci in igralki so svojo težko nalogo natančno izvršili. Pohvale vreden je tudi predsednik Jos. Breščak, ki je deklamacijo „Kmetski hiši“ dobro izvedel. — Zasluga, da so igre tako dobro uspele, gre v prvi vrsti g. T. Seljaku, za kar se mu društvo prav toplo zahvaljuje. Za nameček je pa dodal g. T. Seljak svojega župana, kar je povzročilo veliko smeha. Zahvaliti pamoramo še našega domačina g. Rudolfa Makarovič, ker nam je odstopil gramofon, da je sviral med odmorom in še za veliko drugih darov.

Po veselici med prosto zabavo nam je prav lepo zapel društveni pevski zbor iz Podmelca pod spretnim vodstvom g. kaplana mnogo lepih pesmi. Tako deluje naše društvo neutrudljivo in skrbi za pravo izobrazbo in pošteno zabavo.

Iz tolminskega okraja.

t **Volče.** — Zadnjo nedeljo smo imeli prav lep popoldan. — Bil je ustanovni občni zbor našega „K. s. izobraževalnega društva“. — Prišlo nas je zraven več kot sto. Kaj ne da lepo število! Pokazali smo s to veliko udeležbo, da razumemo potrebo izobraževalnega društva. V lepih in navdušenih besedah nas je navduševal gospod profesor dr. Capuder ter nam pokazal velike koristi, katere bomo imeli od društva. Posebno nam je dopadlo, kar nam je pravil o gospodarskem vprašanju, ki se bo v izobraževalnem društvu večkrat razlagalo. Obljubil nam je v imenu „Sl. kršč. socijalne zveze v Gorici“, da nam bo ta poslala večkrat kakšnega gospoda, ki nam bo o teh in enakih stvareh prišel predavati. — Prav hvaležni bomo zato. — Zelo nam je tudi ugajalo, da nam je g. župnik Miha Kragelj nekaj lepih misli povedal. Lepa mu hvala. Gospoda smo tako veseli — saj je — lahko rečemo — naš domačin. Veseli nas zelo, da se mu zdravlje obrača na boljše. Bog mu daj — da bi se popolnoma okrepil.

No, z eno besedo — bilo je lepo. — Da le nekoliko pokažem navdušenje, ki je vladalo — naj omenim, da je hitro tisti dan 61 udeležnikov plačalo članarino za celo leto naprej. Bog daj, da bi nam izobraževalno društvo prineslo obilno sadu.

t **Št. Viškagora.** — Pretekla je triletna županska doba. Za nove volitve pa ni dosedaj ne duha ne sluha žalibog. Mali Burgarč nam ni še naznanil, da so občinski računi za l. 1908. razpoloženi občanom na upogled, toliko manj seveda pa imenik za nove volitve. — Govorilo se je pred tremi leti, ko je bilo izvoljeno starašinstvo in novi župan, da dobimo dobrega tajnika, da nam bo uredil županstvo in da bo delal na to, da se reši vprašanje o razdelitvi obč. zemljišča, da bo potem mir v občini. Govorilo se je, da se bodo delale prošnje naj si bode na katerokoli oblast, da se dobi kaj podpore, denimo za vodovod, za ceste itd. Potrebe so pri nas velike, in dalo bi se marsikaj napraviti, a mož nimamo v starešinstvu za to

Krojaška zadruga GORICA.

Za poletni čas

so ravnokar došle razne v velikanski izbiri krasne novosti

MODNEGA BLAGA

za ženske in moške obleke, zephyr za bluze in moške srajce, barve so garantirane.

V zalogi ima tudi rumberško in šlezijško platno, namizne prte, serviete, brisalke, žepne robce, blago za neveste, za hotele in restavracije itd.

Vabim vse P. N. odjemalce najspoštljivejše v našo trgovino.

Prepričali se bodo, da je naša tvrdka

P R V A

ne le po kakovosti blaga, ampak da smo tudi neprekosljivi kar se tiče

dobrega ukusa.

Zagotavljam Vas točne in solidne — postrežbe in nizkih cen. —

Zato prosim, da si ogledate našo novo trgovino in zalogo.

Z odličnim spoštovanjem

udani

Teodor Hribar.

sposobnih. Pozivljemo starešinstvo in g. župana ter podžupane, da pokažejo svojo previdnost in pridnost tajnikovo! Na tihem ste mu dali vse občinske službe, da niti razglasili niste to občinstvu! Pokažite, kaj ste naredili, kaj ste pridobili dobrega za nas v tej dobi! Recite z nami, da nič! A ljudstvo dobro ve, da niste naredili nič in zato vas bo posadilo tja, kamor edino spadate!

Iz bovškega okraja.

b Z Bovškega. — V „Soči“ se neki tintomaz z žage zopet zaletava v gosp. kurata s Srpenice. Lani ga je dejal v „cajtenge“ zato, ker ni šel o pravem času previdavati na „smrt“ bolne vdove. (Vdova je še danes živa!)

Sedaj pa se ogorčen zgraža, ker je g. kurat odklonil povabilo, naj bi šel po mrliča na njegov dom, in pa ker je na Veliko soboto „zabavljat“ čez hren in jajca! Kako hvaležna snov za v cajtenge!!

Kedor tega gospoda bližje ne pozna, vtegnil bi misliti, da ima opravila z največjim poštenjakom. Pa kako tudi ne? Na „smrt“ bolna vdova nima na celi žagi nobenega branitelja. On edini se kakor srednjeveški vitez potegne za vbogo, zapuščeno ženo! On je, ki opomni duhovnika v najbolj kršč. „cajtengah“ na njegovo dolžnost. In ta zadnji slučaj! Nikogar ni bilo, ki bi si bil upal posvariti nuncu, da ni lepo odklanjati tako laskava vabila, pri kojih se zasluži 10 kronc (tu se je poštenjakovič debelo zlagal.) In ko je g. kurat „zabavljat“ čez hren in jajca, kedo je dal duška ogorčenju po pravici globoko užaljenih žagarjev? On! Ko so bile županske volitve v Bovcu, ko smo volili državnega in pozneje deželne poslance, kedo je bolj agitiral za edino „dobro“ kandidate kakor on? Da, da! Žagarji bi morali biti ponosni na tako vsestransko delujočega sovaščana!

Žalibog, da ga kar nič posebno ne cenijo! Pomislite! Ne volijo ga za župana, da celo v starešinstvo ga nočejo! Kolika nehvaležnost! Kako krivično preziranje!

Ali imate kak vzrok za tako poniževalno postopanje? Ali morebiti sumite, da ni vse v redu pri njem in da bi moral prej lastni prag dobro označiti, predno se loti tujega!?

Iz komenskega okraja.

km Smrtna kosa. V četrtek je umrl v Tupelčah na Krasu g. Alojzij Abram v visoki starosti 86 let. Pokojnik je bil več let štanjelski župan, član cestnega odbora za komenski okraj ter ud okrajnega šol. sveta za sežanski okraj. Bil splošno priljubljen in spoštovan pri vseh, ki so ga poznali. Bil je brat pred nekaj leti na Dunaju umrlega senatnega predsednika pri najviš. sodišču Filipa Abram ter pred dvema leti v Gorici umrlega bivšega deželnega poslanca in odbornika dr. Josipa Abram. — Pogreb pokojnika se je vršil v sob. zj. ob 9. uri. — Spoštovani družini Abramovi in vsem žalujočim ostalim naše iskreno sožalje.

km Gabrovica. — Pri nas so ljudje večinoma pristaši S. L. S., kar kažejo s svojim življenjem in obnašanjem. Le to hibo ima naše dobro ljudstvo, da se pusti zavajati od raznih sladkobesed-

ZAHVALA.

Za vse izraze sožalja ob bridki izgubi naše nepozabne soproge, matere, sestre, svakinje, tašče in stare matere

KATARINE VUGA

se tem potom najtopleje zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, posebno pa preč. duhovščini goriški, preč. oo. kapucinom, preč. sestram in gojenkam sirotišča „Contavalle“, slov. dekliški Marijini družbi goriški, društvu „Skalnica“, ki se je udeležilo pogreba z zastavo, in sploh vsem, ki so v tako mnogobrojnem številu spremili preblago pokojnico k zadnjemu počitku. Bog povrni vsem!

V Gorici, dne 27. aprila 1909.

Žalujoče družine:
VUGA — BRATUŽ — GOSLAR.

nežev, ki obljubujejo vse mogoče in nemogoče reči, da ob času, ko se je treba pokazati javno, je premotijo in caplja za onimi, kateri se po teh ali onih volitvah več ne zmenijo za svoje obljube. Pri nas v Gabrovici je bilo za časa občinskih volitev l. 1905 vse navdušeno za novo starešinstvo in novega župana in zdelo se je, da se bode po Gabrovici cedil med in mleko. A varali smo se! Preteklost nam je to pokazala. Kaj je naredilo dosedanje županstvo nam občanarjem v korist? Praznih rok stoji pred nami. Nikjer ne vidimo obljub izpolnjenih. Dolžni so nam še vse, kar so nam obljubili! Takih mož pa mi ne maramo več imeti na čelu naše občine. Čas bi uže bil, da bi pometli z onimi, ki imajo polna usta obljub, dejanj pa nič. To se pravi voditi domačine za nos. Domačini, spreglejte! — Bližajo se občinske volitve! Ta dan stopite vzajemno na volišče in po svoji vesti volite može, ki bodo res skrbeli za naš blagor in gledali za vsestranski povzdig naše občine. Preč osebnostmi! Pred očmi vseh naj bo le to, da krenemo s sedanje brezdelne poti na pot pravega in resničnega napredka in da stari liberalizem vržemo med staro šaro, kamor edino spada! Na noge, domačini!

km „Kmečka hranilnica in posojilnica, reg. zadruga z neomejeno zavezo v Pliskovici“, vabi k l. rednemu občnemu zboru, kateri bo dne 9. maja t. l. ob 4. uri pop. v vikarišću. Dnevni red: 1. Potrjenje letnega računa, 2. izvolitev načelstva in nadzorstva. Načelstvo.

Iz sežanskega okraja.

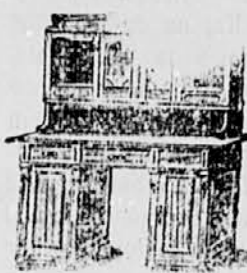
s Požar v Lokvi. — Dne 25. t. m. ob 9. uri in pol zvečer je preplašil mirno spavajoče plat zvona. Zdelo se je, da gori cerkveni zvonik, ali čim si prišel v bližino, videl si tri slamnate strehe, ki so gorele, kakor bi jih polil s petrolejem. Eden posestnikov si ni rešil razum družine in živine prav ničesar — pogorelo mu je vse do tal. Dvema je pogorela krma in skednji s kmetijskim orodjem. Z veliko težavo so ogenj omejili, da se ni prijel bližnjih poslopij, ki so tesno na kupu. Škode se dosedaj še ni moglo preceniti, pač pa je znano, da so vsi, čeprav ne visoko, vendar pa vsaj zavarovani. Pohvalno so se vedli c. kr. dv.

uslužbenci kobilarne iz Lipice, ki so takoj prihiteli na pomoč z brizgalno; tudi domače ljudstvo si je prizadevalo za omejitev strasnega elementa. Vzrok temu groznemu prizoru je doslej še neznan. Bodi premalo previdnosti, bodi lahkomiseljnost — nesreča je velika, nevarnost je pretela vsem sosedom! — Edina sreča je bila, da je pihljat lahek vetrič ravno v stran, kjer ni bilo poslopij. Priporočati je pridatim zavarovalnicam, naj čim hitreje cenijo škodo in izplačajo zavarovane svote.

Odlikovana mizarska delavnica s strojevim obratom

ANT. ČERNIGOJ

Gorica Tržaška ul. št. 18.
Zaloga pohištva iz lastne delavnice.

Izdeluje
cerkvena dela,
spovednice,
klopi, okvirje,
klečalnice it d.
Vsakovrstna
dela za stavbe.

Anton Kuštrin,

trgovec v Gorici
Gosposka ulica št. 25

priporoča čistiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Ceylon. Portoriko itd. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istrsko in dalmatinsko. Petrolej v zaboji. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Mljšveče prve in druge vrste, namreč ob 1/2 kila in od enega funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič. Žveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina iz Kranja in iz Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Lekarna

Cristofolletti v Gorici

Prave in odine žel. kapljice
s snamko sv. Antona Pado-
vanskega.

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. — Okrepé želodec, storé, da ngine v kratkem času omočica in števna lenost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raje je

Cena steklenici 60 vin.

Rojaki! Spominjajte se ob vsaki priliki „Šolskega doma“.

Prodajalna Katoliškega tisk. društva

V Trstu

pri veliki pošti — ulica delle Poste št. 9.

se priporoča za nakup raznih molitvenikov, kipov, križev-rožnih vencev, podob malih in velikih, svetinj, cerkvene obleke, voščenih sveč, pisarniških potrebščin i. t. d. i. t. d. i. t. d.

Za časa sv. misijona lepe misijonske podobice z slovenskim besedilom. Ob 50-letnici mašništva sv. Očeta: podobe Pija x. na platno z lepim okvirjem.

Zaloga tiskovin za častite župne urade. Za obilo naročil in obiska od č. gg. duhovnikov kakor p. n. občinstva se priporoča z velespoštovanjem

„Katol. tisk. društvo“
TRST.

Restavracija

„CENTRAL“

ulica Josipa Verdlja 32.

Podpisani gostilničar naznanja g. gostom in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi da točim raznovrstna pristna vina, kakor: kraški teran, vipavsko, brisko in furlansko vino in Dreherjevo pivo po jako nizki ceni. — Kuhinja dobro preskrbljena. Postreže se vsakemu po svoji želji. Cene se zmerne. Kdor pride enkrat, se ne bo kesal, prišel bo še v drugič, potrežba točna in poštena.

— Pričakujem obilnega poseta. —
Z odličnim spoštovanjem
Josip Novič,
gostilničar.

V a ž n o za one ki nosijo klobuke in črevlje.

Tvrdka J. MEDVED GORICA

otvori v hiši „Centralne posojilnice“ velikansko zalogo čevljev in klobukov.

Ker založi omenjeno trgovino s popolnoma novim blagom, razpeča sedanjo zalogo izdatno pod ceno, kakor: Čevlji za ženske se dobe od 4 kron naprej

„moške“ „ „ „ 7 „

2000 klobukov le dobre kakovosti po kron 1, 2, 3.

Kdor zamudi to priliko, sovražnik je svojemu žepu.

Darovi.

Jubilejni darovi za „Slovensko sirotišče“:

F. n. gg. Klement Delneri, slikar v Gorici 5 K, dr. Fr. Žigon 14 K, † prelat dr. Jos. Gabričič 14 K, mons. Jos. Pavletič 14 K, mons. Janez Wolf 14 K, mons. Alojzij Tomsig 14 K, Franc Stepančič, ekonom, 14 K, Andrej Tabaj, katehet, 14 K, † Leopold Pečenko 14 K, mons. Fr. Castellitz 14 K, dr. Andrej Pavlica 14 K, Vinko Tomagnin, kurat v p., 10 K, Peter Cotič, črevljarski izvedenec 1 K 20 v, Ivan Tabaj, kaplan 4 K, Ivan Leban v Podgori 35 v, Ana udova Delkin v Gorici 1 K, Ivan Murovec, Slap ob Idriji 50 v, Dominik Pordon v Gorici 2 K.

Bog poplačaj stotero! Vse v boljšo bodočnost slovenskega naroda pod slavno vladu Njega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I.

Iz cerkljanskega okraja.

c Iz Cerkna. — Dne 24. t. m. je bila pred tukajšnjim sodiščem glavna razprava o tožbi učitelja Mahnič na Policah proti g. kaplanu Kosu. G. Kos je bil oproščen, učitelj pa obsojen na povračilo vseh stroškov, kateri pa ne bodo ravno majhni, ker sta imela pri obeh razpravah vsaki svojega zagovornika. Razprava je trajala celi dan, do 7. ure zvečer. Bilo je navzočih tudi mnogo radovednih poslušalcev; razume se, da tudi g. Korbarja ni manjkalo. — Govori se, da so do te brezmiselne tožbe pripravili učitelja Mahnič nekateri cerkljanski liberalci, zlasti oni, h kateremu je hodil v Cerkno po pravniške informacije. Zanimivo je, da celo člani njegovega liberalnega društva, niso mogli potrditi besedi, katere je Mahnič očital g. kaplanu v obtožnici. — „Vsaka skušnjava nekaj košta“, pravi pregovor, in Mahnič bode „koštala“: ker ne soli, le popra je prinesel mož iz Kopra. Sedaj ima upanje na priziv, katerega je podal. Če še tam pogori, potem pa za — Borštnikom in Hauptmanom.

c Kaj delajo liberalci. — Na belo nedeljo so imeli ustanovni shod liberalnega političnega društva za cerkljanski okraj. „Soča“ je kar dvakrat priporočila, „naj se vsi somišljeniki gotovo udeležijo zborovanja“. Če vsi liberalni somišljeniki obstojijo iz številke 41, potem so že — tam. Nič več in nič manj jih ni bilo! K temu številu so že tudi všteta dva učitelja, 1 uradnik in cel voz ldrjčanov, na čelu znanega Julčeta. Ko je odšel Tinček iz Čela, kateri je liberalcem ta dan precej mešal štrono, — so ostali še pri številki 40. Iz tega se da sklepati, da imata turški sultan Abdul Hamid in pa cerklj. liberalna stranka — enako prihodnost. Dr. Puc se je kislega obraza peljal nazaj proti Gorici. Druge nesreče ni bilo.

Drobfinice.

Kako sultan živi. — Znano je, da je sultan bil vedno v strahu za svoje življenje. Čudno je, da ponoči nikdar ne spi, ampak celo noč dela in po dnevi počiva. Vsi prostori, kjer prebiva, morajo biti sijajno razsvetljeni, da ni najmanjše sence, ker se vedno boji atentatov. Vsako jed, vsako pijačo pokusi pred sultanom njegov dvorni služabnik vpričo njega, potem šele sultan uživa. Njemu posebno priljubljena jed so dunajski „salzstangeli“. Ker se pa boji zastrupljenja, je nalašč z Dunaju naročil posebnega peka, ki je na neki bojni ladji strogo nadzorovan pekel te vrste kruh za sultana dan za dnem. Kako mu pa v teh dneh teknejo, ne vemo.

Prebivalci mesta New York so leta 1908 narasli za en milijon in znaša

njih število sedaj 4 in pol milijona. — Med njimi je 1,800.000 Nemcev, 1,200.000 Ircev in 750.000 židov. Proračun mestnih letnih stroškov znaša 680 milijonov kron.

Gospodarske vesti.

Pridelajmo več fižola! — Fižol je rastlina, ki je jako bogata na beljakovini in je zato prav tečna. Uživa se lahko fižolovo sveže stročje z zrnjem vred ali pa samo suho zrnje. Za naše kraje je osobito prvo velike važnosti! Po tem, kako poganja fižol svoje poganke razločujemo fižol pletenec in nizki ali grmičast fižol.

Na fižolu pletencu se ne razvija stročje naenkrat, marveč polagoma. Zato ga sadimo bolj v vrtovih, kjer zamo-remo stročje po potrebi nabirati.

Na sploh se lahko reče, da donša pletenec več pridelka, nego nizki fižol, vendar zahteva njegovo obdelovanje več stroškov, ker se mora deti vsakemu grmu kol, ob katerega se fižol opleta. Za zgodnjo rabo ni pletenec, ker se razvije stročje na njem prepozno.

Fižol zahteva globoko prekopano, redilno, na vapnu bogato zemljo, katere pa ne smemo na sveže gnojiti.

Ker je fižol proti mrazu jako občutljiv, ne smemo ga saditi prerano. — Navadno se sadi, ko je minila nevarnost glede slane, to je okoli polovice aprila. Lahko se pa sadi potem do meseca avgusta. Po Vipavskem, okoli Gorice in po Brdih bi največ donasal nizki fižol, ki ga sadimo v bolj visoke lege, kamor ne prihaja lahko slana, že začetka aprila. Za tako pridelovanje si moramo odbrati seveda najbolj rane vrste.

Po Krasu bi donasal več dohodkov oni fižol, ki daje stročje v avgustu, septembru in oktobru, ker se stročje ob tem času v Trstu jako drago prodaja. Navadno zadostuje, da sadimo fižol v ta namen koncem junija ali začetka julija potem ko smo poželi žito ali izkopali krompir. Saditi ga moramo v bolj močno zemljo, kjer ne bo trpel radi suše, vendar ne v take lege, kamor prihaja zgodaj slana. Kdor ima blizu mesta zemljišče, ki ne trpi nikdar suše ta zamore doseči s fižolom pletencem v avgustu mnogo dohodkov.

Za kratek čas.

Pojasnilo: Sinče: „Oče, zakaj nosiš poleti in po zimi tako debel kožuh?“ Oče: „Vidiš sinko, po zimi ga nosim zato, da ne more mraz do mene, poleti pa zato, da ne more vročina do mene.“

Iz ozirov: Župnik: „Kako to, gospod gozdar, da se vas nikdar ne vidi pri maši?“ Gozdar: „Ker ne maram zmanjšati števila vaših poslušalcev!“ Župnik: „No, jaz mislim, ako pridete k maši, bo pri maši eden več, se torej

število poslušalcev zviša“. Gozdar: „A vedite, gospod župnik, ako jaz grem k maši, potem gre gotovo nad 20 kmetov med mašo streljati divjačino v gozd“.

Težavna služba: „Kako opravilo ima pravzaprav vaš ravnatelj?“ „Vsako jutro pride ob 10. uri v urad, in vpraša, če je kaj došlo“. „In ako ni nič došlo?“ „Potem gre piti pivo“. „In ako je kaj došlo?“ „Potem gre vseeno piti pivo“.

Loterijske številke

24. aprila.
Trst 8 26 50 39 35
Linc 84 66 22 74 13

ANA LIKAR

naslednica G. Likar

V GORICI -- Semeniška ulica št. 10.

Velika zaloga

pisarniških in šolskih potrebščin.

Raznovrsten papir in papirnati izdelki

Knjige: molitvene, šolske, vpisovalne itd.

Svete podobe.

Tiskovine za duhovnije in županije.

Tiskanje zasebnih tiskovin: računov, napisov itd.

Pergamentna papir za zavijanje masla.

Svilen papir in peresa za umetne cvetlice

Svetilke in okraski za veselice.

Velika izbira razglednic.

Albumi za razglednice, poezije in slike (fotografije.)

Preskrbuje se vezanje knjig ceno dobro in lepo.

Dobra postrežba, vse po nizki ceni

IVAN SCHINDLER,

Dunaj III., Erdbergstrasse 12.

pošilja že veliko let dobro znane stroje vsake vrste za poljedelstvo.

Mline za sadje in grozdje, stiskalnice za sadje in grozdje, škropilnice, poljska orodja, stiskalnice za seno, mlatilnice, vile, trijerje, čistilnice za žito, luščilnice za koruzo, slamoreznice, stroj za rezanje repe, mline za golanje, kotle za kuhanje klaje, sesalke za vodnjake in gnojnice, vodovode, železne cevi, svinčene cevi. Od sedaj po zopet zdatno znižanih cenah!

Ravno tako vse priprave za kletarstvo: mrene pipe, sesalke za vino, gumijeve in konopljene cevi, gumijeve ploče, stroj za točenje piva, škrinje za led, st oje za skladišče, priprave za izdelovanje sodovke in penecih vin, mline za dišavo, kavo itd. stroje za izdelovanje klobas, tehnične za živino, tehnične na drog, stebarske tehnične, namizne tehnične, decimalne tehnične; železno polišstvo, železne blagajne, šivalne stroje vseh sestav, orodja in stroje vsake vrste za ključavničarje, kovače, kleparje, sedlarje pleskarje itd.

Vse z večletnim jamstvom!

Po najugodnejših plačilnih pogojih, tudi na obroke! Ceniki z več kot 400 slikami brezplačno, prekupei in agentje zaželeni. —

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Piše naj se naravnost

Ivan Schindler,

Dunaj III., Erdbergstrasse št. 12.

Svoji k svojim!

Staroznana narodna tvrdka:

Anton Iv. Pečenko

GORICA, ulica Jos. Verdl 26,

postreže pošteno in točno s pristnimi belimi in črnimi vini iz lastnih in drugih priznanih vinogradov; potem s pylenjskim pivom „prazdroj“ iz sloveče češke „Meščanske pivovarne“, in izbornim protivinsk m pivom iz pivovarne kneza Schwarzenberga v Protivinu na Češkem, in sicer v sodčkih in steklenicah; z domačim pristn m tropinovecem l. vrste, lastnega pridelka v steklenicah.

Vino dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstrijsko-ogrske države v sodih od 56 lit. naprej franko goriska postaja.

Cene zmerne.

Anton Potatzky

v Gorici, na sredi Rašela hš. št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovaiše nürnberskega in drobnega bager tkanin, preje in nitij.

Potrebščine

za pisarne, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke in šivalne stroje.

Potrebščine

za krojače in čevljarje.

Svetinjsice, rožni venci mašne knjižice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

semena za zelenjave, trave in detelje.

Majbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nosilce (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, jer vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove amerikske blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Delavnica cerkvenih posod in cerkvenega orodja

Fr. Leban

Gorica,

Magistratna ulica št. 5.

Priporoča preč. duhovščini svojo delavnico cerkvenega orodja in cerkvenih posod, svečnikov itd., vsakovrstnih kovin v vsakem slogu po najnižjih cenah. Popravlja in prenavlja stare reči.

Blago se razpošila franko.

NOVA TRGOVINA

s špecijskim, kolonijalnim blagom, jestvinami in vsakovrstnimi časovnimi predmeti trdke

A. & F. ANDERWALD GORICA

v hiši sl. „Centralne posojilnice“, priporočila se p. n. slavnemu občinstvu in vsim čast. slojem za prav mnogobrojna cenjena naročila.

Vedno sveže blago, točna postrežba in za vsakogar najskrajnejše cene!

Kinematograf Salon Central.

PROGRAM :

Vidno od 25. apr. do 1. maja.

Slikovita Ankona. — Smolar v društvu. — Tilda krotika levov. — Na mrzlo postavljen. — Hooh-hji, reka v Indiji. — Salome. — Pes je utekel. — Raklama za šampanje.

Nepr klicljive znižane cene!

Predstave ob delavnikih ob 6, 7, in 8 uri zvečer. V nedeljo predpoldne ob 11 uri predp., popoldne ob 2, 3, 4, 5, 6, 7, in 8. uri.

Odlikovana pekarija in sladčičarna

K. Draščik

v Gorici na Kornu (v lastni hiši)

Izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, pince itd. Prodaja različna fin gajna in likerjev na drobno ali v orig. buteljkah. Priporočila se sl. občinstvu. Cene jako nizke.

VIKTOR TOFFOLI GORICA

Velika zaloga oljkega olja iz najugodnejših krajev

Jedilno olje po 96 v. liter			
Jedilno fino	K 1.04	Marsiglia	K 1.28
Istrsko	" 1.20	Bombay	" 1.20
Corfu	" 1.20	Bari	" 1.40
Puglie	" 1.28	Lucca	" 1.60
Jesih vinski		najfinejše	" 2-
		Milo in luči.	

Priporočam č. duhovščini in cerkvenim oskrbnikom.

Edina zaloga oljkega olja v Gorici, via Teatro 20 in via Seminario 10.

Goriška zveza

gospodarskih zadrug in društev v Gorici
registrovana zadruga z omejeno zavezo

posreduje pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji kmetijskih pridelkov.

Zaloga je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici, TEKALIŠČE JOS. VERDI ŠT. 32.

SVOJI K SVOJIM!!

Vsakovrstne slamnike

priporočila

gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu tovarna slamnikov v Štobu

FRANC CERAR

p. Domžale pri Ljubljani.

Postrežba točna, cene nizke, na zahtevo cenik poštne prosto.

HWIPOAS X IPOAS

SVOJI K SVOJIM!!

SVOJI K SVOJIM!!

Podpisani priporočam veleč. duhovščini in p. n. slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo izvršno

delavnico.

Izvršujem točno in pošteno po najnovejših vzorcih. Pričakujem obilnega naročila in bilježim

z odličnim spoštovanjem

IVAN ŠULIGOJ,

krojaški mojster

ulica sv. Antona 12, GORICA.

Poprava in komisijska zaloga dvokoles in živalnih strojev, gramofonov za koncerte in gostilni

ter vsakovrstne plošče, zastopnik automatov za gostilne in vsakovrstnih kmetijskih strojev. — Stara dvokolesa se emajlirajo po ceni z ognjem pri

BATJEL-U

GORICA Stolna ulica 3-4.

Prodaja tudi na mesečne obroke. — Novi slovenski ceniki franko.

Nadizženir

Franc Lang

kulturni inženir

v Gorici, Via Ponte Isonzo 32,

sprejme vsakovrstna dela na pr. načrtovanje in izdelovanje cest in drugih gradenj, razdeljevanje zemljišč, postavljanje mejnikov, urevanje pritokov in odtokov, napravljanje vodovodov itd.

Njegovi načrti rabijo kot priloga prošnjam za vladno podporo.

Peter Cotič,

čevljarski mojster, Gorica.

Gosposka ulica 1

Raštej 32.

Zaloga vsakovrstnih čevljev za odrasle in otroke. Naročila z dežele se po pošti razpošiljajo. Cene zmerne. Edino zastopstvo najboljšega čistila za čevlje in usnje v prid družbe sv. Cirila in Metoda.

Zaloga.

Podpisani priporočila p. n. občinstvu v mestu in na deželi svojo

trgovino z lesom, cementom, peskom, drvmi in ogljem

na Volčjdragi pri postaji c. kr. državne železnice.

Josip NARDIN, trgovec.

J. ŠULIGOJ

urar c. kr. državne železnice — v GORICI, Gosposka ulica št. 52.

Vabilo

k

IX. rednemu občnemu zboru

„CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici,

registrovane zadruge z omejeno zavezo

ki se bode vršil

dne 10. maja t. l. ob 10. uri predpoludne v posojilnični posvetovalnici.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega sklepa 1908, in določba o uporabi dobička.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Sprememba pravil.
7. Poročilo o reviziji.
8. Slučajnosti.

Odbor.

Naznanilo.

Uljudno naznanjam sl. občinstvu, da sem otvoril v Gorici — v bližini „Trgovskega doma“ — Tekal. Josipa Verdija št. 26 veliko moderno, na novo urejeno

trgovino z urami

žepnimi, stenskiimi, budilkami itd., zlatnino in srebrnino, gramofoni in optičnimi predmeti. Istotam izvršujem različna v svojo stroko spadajoča popravila — z vso natančnostjo za kar jamčim se svojo prakso in znanjem, ki sem si je pridobil v dobi 17 let. — Slavnemu občinstvu zagotavljam torej vedno točno in solidno postrežbo po zmernih cenah.

V nadi, da me poseti sl. občinstvo prav mnogobrojno, se priporočam ter bilježim z najodličnejšim spoštovanjem

Aleksander Ambrožič,

urar in trgovec

v Gorici, Tekališče Jos. Verdija 26.